

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221203320
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2221203320.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov matky - C. D., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom ul. E. F. XXX/X, A. G., doručovacia adresa H. XXX, B. a otca I. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom J. XX/XX, K., zastúpený dr.jur. Ferenc Mazács, advokát so sídlom Alžbetínske nám. 328/4/1094, P.O.BOX 2, Dunajská Streda, o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca a o zmenu umiestnenia maloletého, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5P/61/2021 – 193 zo dňa 08.02.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu sa v časti výroku I. a závislého výroku o trovách konania (III. výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Okresný súd Dunajská Streda, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého A. B. nar. XX.XX.XXXX (I. výrok). Konanie o návrhu otca o zmenu umiestnenia maloletého zastavil (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (III. výrok).

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že matka sa návrhom zo dňa 29.09.2021 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého z dôvodu, že od posledného rozhodnutia o výživnom dňa 30.01.2020, kedy súd schválil rodičovskú dohodu medzi inými aj o výživnom vo výške 200,- eur mesačne, sa podstatne zmenili pomery na strane maloletého, ktorý od 02.09.2021 navštevuje predškolské zariadenie, z ktorého dôvodu mesačne platí príspevok 20,- eur, stravné 33,40 eur, má bežné náklady na stravu 120,- eur mesačne, ošatenie, obuv 70,- eur mesačne, drogeria a plienky 20,- eur mesačne, cestovné do škôlky 30,- eur mesačne, hračky 25,- eur mesačne, nepravidelné náklady ZRPŠ 25,- eur a ďalšie, pričom výživné žiadala zvýšiť na sumu 350,- eur mesačne. Počas konania podal otec návrh na zmenu umiestnenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti s tým, že matka bude prispievať na jeho výživu 200,- eur mesačne.

Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 62, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že nedošlo na strane maloletého k výraznému zvýšeniu nákladov odôvodňujúcich zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, keď náklady na škôlku sú nižšie o 17,- eur ako boli náklady na plienky a aj v prípade, že by zohľadnil príjem otca za rok 2021 ako podnikateľa, ktoré pomery boli aj v čase posledného rozhodnutia, u matky došlo k zdvojnásobeniu príjmu oproti poslednému rozhodnutiu. Mal za to, že maloletý je v útlom veku a výška výživného v sume 200,- eur mesačne po pripočítaní rodinných prídavkov vo výške 24,34 eur a sumy, ktorú aj matka musí prispieť na výživu dieťaťa čo je 1/3 z určenej sumy

výživného 70,- eur, má maloletý mesačne na svoje výdavky 300,- eur. Vzhľadom na krátkosť času od posledného rozhodnutia o výživnom nestúpili ani životné náklady v takej miere, aby to odôvodňovalo zvýšenie výživného. Poukázal na vek maloletého v čase podania návrhu a to 3 roky, pričom maloletý má naďalej tie isté zdravotné problémy a to atopický exém. Matke odbudli výdavky na plienky vo výške 70,- eur mesačne, matka okrem rodičovského príspevku v roku 2021 mala príjem aj z prenájmu nehnuteľnosti pre turistov, ktorú živnosť prevádzkuje v obci B., z čoho mala príjem za rok 2021 vo výške 3 496,- eur a iný príjem vo výške 2 020,- eur, keď v rámci pomoci ľudia ľuďom obdržala celkom sumu 1 450,- eur v roku 2021, ktorá suma bola následne zdvojnásobená a teda okrem rodičovského príspevku vo výške 409,- eur v roku 2021 a rodinných prídavkov, mala ďalší príjem z prenájmu nehnuteľnosti vo výške 291,- eur mesačne (3 496,- eur : 12) a ňou ďalší priznaný príjem vo výške 2 020,- eur predstavoval mesačne sumu 168,- eur mesačne, celkom mala zvýšený príjem o sumu 459,- eur mesačne len zo živnosti v porovnaní s predchádzajúcim rozhodovaním o výživnom. Na druhej strane sa jej znížila splátka úveru zo sumy 406,- eur na sumu 264,- eur, pribudli jej výdavky na bývanie, za elektrinu 403,- eur, vodu 40,- eur a náklady na 2 psov 40,- eur mesačne. Zvýšil sa jej rodičovský príspevok z pôvodných 220,70 eur na sumu 409,- eur v roku 2021 a od októbra 2021 na sumu 561,- eur. Od posledného rozhodovania o výživnom dňa 30.01.2020 do podania návrhu dňa 29.09.2021 uplynuli necelé 2 roky, pričom v čase predchádzajúceho rozhodovania mal maloletý 2 roky a 4 mesiace, matka bola poberateľkou rodičovského príspevku a rodinných prídavkov, mesačne splácala úver vo výške 490,- eur, otec bol podnikateľ a za rok 2018 vykazoval aktíva vo výške 2 182,- eur, z čoho zaplatil daň vo výške 414,69 eur a tiež mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloletého E., zvereného mu ho do výchovy na základe rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7P/50/2018 – 31 zo dňa 14.03.2019, ktorým bola matke maloletého uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého E. sumou 50,- eur mesačne, kedy mal E. vek 17 rokov a navštevoval Strednú školu v Šamoríne. Konštatoval nezistenie podstatnej zmeny pomerov na strane maloletého do takej miery, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného s poukazom na odbudnutie nákladov na hygienické potreby, ale tiež zohľadnenie nových nákladov na škôlku celkom vo výške 53,34 eur, keď maloletý je už starší o rok a pol. Na strane otca maloletého zistil podstatnú zmenu pomerov v súvislosti s narodením maloletej G. B. dňa XX.XX.XXXX s družkou G. I., ktorá je s týmto dieťaťom na materskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 309,- eur mesačne a rodinné prídavky. Otec v novembri 2021 ukončil podnikanie, keď predal spoločnosť z dôvodu covidového obdobia a tým spojeného podstatného poklesu príjmu, pretože spoločnosť v roku 2021 vykazovala vysoké straty, pričom kupujúcim bola spoločnosť z Maďarska. Výťažok z predaja motorových vozidiel a strojov bol započítaný na straty firmy. Oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom má otec zvýšené výdavky na splátky úveru vo výške 553,13 eur, keďže odkúpil podiely súrodencov rodičom na rodinnom dome a vzal si úver vo výške 120 000,- eur, tiež má náklady spojené s bývaním a jeho príjem v čase existencie v spoločnosti bol 597,11 eur ako zamestnanca, pričom v súčasnosti poberá podporu v nezamestnanosti cca 400,- eur mesačne, avšak chodí vypomáhať priateľovi do záhradníctva. Vzhľadom na nepodanie daňového priznania v rozhodnom období okresný súd zistil z evidencie o pohybe na príjmoch a výdavkoch spoločnosti za rok 2021 nulový zostatok, z predaja motorových vozidiel zistil sumu 4 150,- eur za vozidlo Opel, sumu 3 200,- eur za motocykel, sumu 400,- eur za vozidlo Renault Master, 6 900,- eur za vozidlo Toyotu, sumu 2 400,- eur za Daciu, sumu 5 833,33 eur za vozidlo Hyundai Tuscon, a sumu 1 166,67 eur za traktor Zetor. Zrealizované výbery v hotovosti boli použité na kúpu materiálu čo bolo dodatočne doložené faktúrami o nákupe. Mal za nepreukázané matkou uvádzané tvrdenia o vykonávaní mnohých prác otcom bez dokladov, ktoré tvrdenia otec popieral, preto matka neuniesla dôkazné bremeno, nakoľko nepredložila a neoznačila dôkazy, preto vychádzal z listinných dôkazov o majetku spoločnosti predložených otcom. Vzhľadom na ziskovosť spoločnosti otca, preto tvrdenia o stratovosti v poslednom roku nepovažoval za preukázanú, no napriek tomu nezistil dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti. Vzhľadom na späťvzatie návrhu otca o zmenu umiestnenia maloletého, konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil.

O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala matka v zákonnej lehote odvolanie a to konkrétne do I. výroku o zamietnutí návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletého a žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Uviedla odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. g), e) CSP. Dôvodom podania odvolania bola skutočnosť, že pár dní po vydaní napadnutého rozhodnutia bola založená spoločnosť I. - L. s. r. o. so sídlom J., ktorej jediným spoločníkom ako aj konateľom je otec maloletého, ktorý má v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve, teda daná skutočnosť nebola okresnému súdu známa a nemohol ju pri rozhodovaní zohľadniť. Založenie obchodnej spoločnosti otcom spochybňuje jeho tvrdenia čo sa týka jeho príjmov, teda nemôže byť na tom finančne zle ak mu bol poskytnutý úver na bývanie vo výške 120 000,- eur, ktorý by mu nebol v takej výške poskytnutý za predpokladu jeho mesačného príjmu cez 500,- eur a s takými výdavkami ako uvádzal (dve vyživovacie povinnosti). Okrem iného je otec tichým spoločníkom spoločnosti M. F., ktorá odkúpila spoločnosť I. s. r. o., v ktorej bol majiteľom otec, čo vyplývalo aj z faktúr predložených otcom, a s obsahom ktorých sa okresný súd nijakým spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal. Otec si prispôsobuje príjem podľa toho ako mu vyhovuje a je evidentné, že v čase súdneho konania nefiguroval v žiadnej spoločnosti za účelom prezentovania sa bez príjmu z podnikateľskej činnosti, preto previedol podiel v predchádzajúcej spoločnosti na inú spoločnosť, v ktorej vlastne funguje buď ako tichý spoločník alebo ako spolumajiteľ, pričom dokazovanie navrhla doplniť za účelom oboznámenia sa s účtovníctvom predloženým otcom. Tiež poukázala na zakúpenie nového poľovného psa otcom za sumu 400,- eur, do ktorého otec investuje a i keď poprel poľovné skúšky a poľovačky, do psa by v danom prípade neinvestoval, pričom poľovačky stoja za víkend cca 500,- eur. Vo vzťahoch k vyživovacej povinnosti otca k plnoletému E. poukázala na v krátkej dobe očakávané ukončenie štúdia a zamestnania sa tohto dieťaťa otca, pričom E. nie je v osobnej starostlivosti otca, v ktorom smere navrhla doplniť dokazovanie i výsluchom plnoletého E., prípadne jeho matky. Jej príjmy, ktoré priznala boli výnimočné v období mesiacov február a marec 2021, viac sa neopakovali a za posledných 5 mesiacov mala príjem z prenájmu v súčte nie viac ako 200,- eur. Poukázala na chybu týkajúcu sa príspevku uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku, nakoľko nešlo o sumu 1 400,- eur ale o 500,- eur. Podľa nej došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ktoré mali byť zohľadnené, pričom napriek tomu, že nastúpil do predškolského zariadenia v septembri 2021, stále nerozpráva a boli mu okrem psychológa a logopéda odporúčené špeciálne pedagogické sedenia, ktoré je možné absolvovať v Bratislave - Inštitút detskej reči, čo nie je plne hradené a je nákladné na dopravu z miesta bydliska. O uvedenej skutočnosti predložila okresnému súdu lekársku správu, ktorú okresný súd odmietol prijať. Od 01.01.2022 stúpili poplatky za materskú školu a tiež vzrástli ceny pohonných hmôt vzhľadom na prebiehajúcu vojnu na Ukrajine, čo tiež navýši výdavky na každodenné cestovanie do predškolského zariadenia na maloletého, ale aj náklady na bývanie, stravu a ošatenie. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré vyšli krátko po vydaní napadnutého rozhodnutia, a ktoré neboli okresnému súdu známe, došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP. Okrem toho sa okresný súd nevysporiadal s predloženými dôkazmi, z ktorého dôvodu trpí rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti a naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP tým, že nevykonal navrhnutý dôkaz ako je lekárska správa zo dňa 21.01.2022 a dôkaz účtovníctvom otca. Aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva potreba zvýšenia vyživovacej povinnosti, ktorú žiadala zvýšiť podľa návrhu.

Otec, ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu v časti výroku I. a III. podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu v danom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v časti I. výroku o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Preskúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 ZoR rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, len ak sa zmenia pomery. Znamená to teda, že nevyhnutnou podmienkou pre rozhodnutie súdu o zmene výživného je zmena pomerov. Zmenou pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku, resp. v čase uzavretia dohody o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Na odôvodnené potreby oprávneného bezprostredne vplyvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Ak sú tieto obmedzené, je zrejmé, že odôvodnenými budú môcť byť len bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru potrieb oprávneného. Naopak pri vyššej životnej úrovni povinného môžu pod odôvodnené potreby spadať napr. vyššie uvedená tvorba úspor, ktorá síce nie je nevyhnutná, avšak môže dopomôcť k rozvoju oprávneného dieťaťa. Rozhodujúce sú vždy reálne zárobkové možnosti povinného dané ako jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, skúsenosťami, fyzickými možnosťami), tak objektívnymi skutočnosťami, ako je najmä prítomnosť pracovných príležitostí. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliada na druhej strane i vtedy, ak povinný bez náležitého odôvodnenia na seba berie neprimerané majetkové riziká, pochybne investuje, berie nevýhodné pôžičky, príp. sa vzdá lepších zárobkov, výhodnejšieho zamestnania a pod. Pri zmene zamestnania povinného na zamestnanie s nižším zárobkom súd povinne skúma okolnosti, za ktorých k uvedenej zmene došlo, a najmä či k nej došlo z dôležitých dôvodov, napr. zo zdravotných dôvodov povinného. V opačnom prípade by sa pri určovaní výživného vychádzalo zo schopností a možností povinného pred takouto zmenou zamestnania, resp. z majetkových pomerov, ktoré by tento mal, ak by svoj majetok nevystavoval neprimeraným majetkovým rizikám. Súd by v takomto prípade nemal brať ohľad na pokles príjmu povinného a pri určení výživného by mal vychádzať zo stavu, ako keby k zmene zamestnania povinného nedošlo.

Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Odvolací súd dodáva, že mimosporové konania sú ovládané vyhľadávacím princípom (tzv. materiálne konania), na čo nová právna úprava (CMP) reagovala ustanoveniami, ktoré poskytujú súdom dostatočný priestor na to, aby zistili stav veci. Súd preto „musí“ iniciatívne zasahovať do konania, najmä do dokazovania, čím na seba preberá významnú mieru dôkaznej iniciatívy. Keďže jedným z najdôležitejších princípov mimosporového konania je princíp ochrany verejného záujmu (čl. 1 CMP), súdy uplatňujú aj iné metódy konania než v sporovom konaní (napr. súd môže konať z úradnej povinnosti, uplatňuje sa v širšej miere vyšetrovací princíp, princíp oficiality, princíp materiálnej pravdy a pod.). Proces dokazovania ovláda vyšetrovacia zásada a súd je oprávnený vykonať aj dôkazy, ktoré nenavrhli účastníci konania (sleduje sa tým potreba zistenia „skutočného“ stavu veci, ktorý bude určujúcim pre vydanie rozhodnutia). Na postup vykonávania dôkazov sa subsidiárne aplikuje CSP.

Z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bolo rozhodované o vyživovacej povinnosti otca na maloletého v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9P/60/2019, v ktorom bola schválená rodičovská dohoda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rozsudkom č. k. 9P/60/2019 – 131 zo dňa 30.01.2020 tak, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 200,- eur mesačne počnúc dňom doručenia rozsudku. Zároveň bol upravený styk otca s maloletým každú stredu a každý piatok od 16.00 hod. do 18.30 hod. a každú párnú sobotu od 09.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky. Predmetný rozsudok neobsahoval odôvodnenie s poukazom na § 221 ods. 1 písm. a) CSP. Okresný súd vychádzal z obsahu predmetného spisu, ktoré konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností začalo na základe návrhu matky zo dňa 10.05.2019. Matka bola v tom čase na materskej dovolenke a poberateľkou len rodičovského príspevku, splácala úver vo výške 490,- eur, maloletý mal 1 rok a 4 mesiace a nachádzal sa v celodennej starostlivosti matky. Otec mal v tom čase ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi E. zverenému do výchovy na základe rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7P/50/2018 – 31 zo dňa 14.03.2019 s tým, že matke maloletého E. bolo určené výživné vo výške 50,- eur mesačne, pričom maloletý mal v tom čase 17 rokov a navštevoval Strednú školu v Šamoríne. Prvoinštančný súd tiež vychádzal z toho, že v rozhodnom období teda v čase poslednej úpravy výživného bol otec podnikateľ a za rok 2018 vykazoval aktíva vo výške 2 182,- eur, z čoho zaplatil daň vo výške 414,69 eur. V konaní o zvýšenie výživného mal okresný súd za preukázanú zmenu pomerov na strane matky, ktorej sa zvýšil príjem len zo živnosti, znížila sa jej splátka úveru zo sumy 406,- eur na 264,- eur, ale pribudli jej výdavky na bývanie. Maloletý je starší o rok a pol a začal navštevovať predškolské zariadenie, s čím matke pribudli výdavky celkovo vo výške 53,34 eur, avšak ubudli jej výdavky na hygienické potreby vyčíslené matkou vo výške 70,- eur. Na strane otca konštatoval zmenu pomerov v súvislosti s pribudnutím vyživovacej povinnosti k maloletej G. B. nar. XX.XX.XXXX, ktorej matka je na materskej dovolenke s rodičovským príspevkom. Otec ukončil v novembri 2021 podnikateľskú činnosť tým, že previedol obchodný podiel k obchodnej spoločnosti I. s. r. o., mal zvýšené výdavky na splátky úveru vo výške 553,13 eur, nakoľko odkúpil podiely súrodencov v rodinnom dome a vzal si úver o výške 120 000,- eur. V čase existencie firmy otec vykazoval mesačný príjem vo výške 597,11 eur ako zamestnanec a z dôvodu prevodu obchodného podielu bol

nezamestnaný s podporou v nezamestnanosti približne 400,- eur mesačne. Okresný súd vychádzal tiež zo skutočnosti, že ohľadne spoločnosti I. s. r. o. došlo k predaju motorových vozidiel a strojov zaevidovaných v účtovníctve, pričom predmetná spoločnosť vykazovala v roku 2021 vysoké straty. Kupujúcim bola spoločnosť z Maďarska. Zamietnutie návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti okresný súd odôvodnil aj tým, že na strane matky došlo k zdvojnásobeniu príjmu, avšak na strane maloletého nedošlo k výraznému zvýšeniu nákladov a sumu výživného 200,- eur považoval za primeranú, pričom aj matka je povinná sa podieľať na výžive dieťaťa 1/3 z určenej sumy výživného 70,- eur, čím sú pokryté výdavky maloletého vo výške 300,- eur mesačne.

K uvedenému záveru odvolací súd uvádza, že napriek snahe prvoinštančného súdu zistiť skutočný stav vecí, k tomuto v skutočnosti riadne nedošlo, pretože prvoinštančný súd nevykonal dôkladné dokazovanie ohľadne majetkových pomerov otca a to aj v súvislosti s jeho úverovou zaťaženosťou, keď dôkaz na túto skutočnosť otec nepredložil a teda ak jeho príjem predstavovala len podpora v nezamestnanosti, nebolo preukázané či a z akých prostriedkov je schopný uhrádzať splátky úveru vo výške 553,13 eur pričom výška úveru predstavovala sumu 120 000,- eur, ktorú skutočnosť rovnako otec nepreukázal. Taktiež z faktúr predložených otcom ohľadne predaja motorových vozidiel a strojov je zrejmé že odberateľom niektorých vozidiel sa stal otec, za vozidlá zaplatil viaceré sumy spoločnosti I. s. r. o.. Odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že ku dňu podania návrhu v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím súdu o výške výživného uplynula doba vyše jedného roka, ktorá sa v zásade javí byť krátkou na konštatovanie podstatnej zmeny pomerov, ktorá však na strane maloletého nastala v súvislosti s návštevou predškolského zariadenia, avšak uvedená skutočnosť sama o sebe ešte neodôvodňuje takú zmenu pomerov, ktorá by mala mať za následok dôvodnosť zvýšenia vyživovacej povinnosti otca. Rovnako je pravdou, že majetkové pomery matky sa zlepšili, keďže mala zvýšený príjem zo živnosti v porovnaní s predchádzajúcim rozhodovaním. Avšak v súvislosti s posúdením podnikateľskej činnosti otca bolo potrebné dôkladne sa oboznámiť a vyhodnotiť dôvodnosť prevodu obchodného podielu otca v obchodnej spoločnosti a posúdiť celkový hospodársky výsledok danej spoločnosti, teda či sa prevodom obchodného podielu, ktorú skutočnosť otec ani nepreukázal zmluvou o prevode obchodného podielu, nevzdal príjmu a či nebol dôvod na aplikáciu princípu potenciality príjmov. Aj keď je odvolací súd viazaný stavom tak ako ho zistil okresný súd ku dňu rozhodnutia, odvolacie argumenty matky v súvislosti so založením ďalšej obchodnej spoločnosti otcom sú tak závažného charakteru, že na uvedenú skutočnosť je potrebné prihliadnuť a vykonať dokazovanie v tomto smere. Konštatovanie okresného súdu o krátkej dobe pre zvýšenie výživného vzhľadom na poslednú úpravu výživného je preto podľa názoru odvolacieho súdu, keď navyše ku dňu rozhodovania okresného súdu už uplynula doba dvoch rokov je nesprávne a ide o predčasný záver, keď tomuto musí zodpovedať predovšetkým vykonanie riadneho dokazovania.

Preto odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v I. výroku podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil okresnému súdu v danom rozsahu napadnutého I. výroku a závislého výroku o trovách konania na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Úlohou prvoinštančného súdu bude vykonať riadne a náležité dokazovanie na posúdenie celkových majetkových pomerov predovšetkým otca a to v súvislosti s ukončením jeho podnikateľskej činnosti a to najmä oboznámením sa so zmluvou o prevode obchodného podielu, ktorú je povinný predložiť otec, posúdením hospodárskych výsledkov danej spoločnosti v zmysle daňových priznaní, ale aj iných účtovných dokladov, v ktorom smere zaťažuje dôkazná povinnosť otca, teda zistiť príjmy, výdavky danej spoločnosti a celkovo posúdiť jej hospodársky výsledok. Rovnako je potrebné skúmať majetkové pomery otca z hľadiska jeho schopnosti splácať úver vo výške 120 000,- eur splátkami vo výške 553,13 eur, keď tejto splátke nezodpovedal príjem otca z titulu pracovnoprávného vzťahu v spoločnosti I. s. r. o., ani jeho výdavky na živobytie a už vôbec nie výška podpory v nezamestnanosti. Taktiež je potrebné sa dôkladne zaoberať majetkovou situáciou otca v súvislosti s vlastníctvom motorových vozidiel, ktoré niektoré podľa faktúr odkúpil od predmetnej spoločnosti I., teda z čoho kúpne ceny otec zaplatil, akými finančnými prostriedkami disponoval a disponuje, aké sú jeho reálne mesačné príjmy, výdavky, čo je nevyhnutné z hľadiska komplexného posúdenia jeho celkových majetkových pomerov. Rovnako je potrebné sa zaoberať aj aktuálne novou skutočnosťou a to podnikateľskou činnosťou otca v rámci novozałożenej spoločnosti I. – L. I. I. D. so sídlom J. a tiež tým, či otec je alebo nie je tichým

spoločníkom spoločnosti M. F., resp. aké aktivity otec vykonáva v rámci iných spoločností a či nemá ďalší príjem. Je nepochybné, že na strane otca nastala zmena pomerov a to v súvislosti s pribudnutím vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu a to G. B., ktorá sama skutočnosť ale ešte nezakladá dôvod na zamietnutie návrhu. Tiež je potrebné skúmať, či na strane otca nedošlo k zmene pomerov a to odbudnutím vyživovacej povinnosti k plnoletému synovi E., ktorý v čase rozhodovania prvoinštančného súdu navštevoval posledný ročník Strednej odbornej školy v Šamoríne. Okrem posúdenia majetkových pomerov otca, je potrebné v rovnakom smere skúmať aj aktuálne majetkové pomery matky, výdavky na maloletého a následne zhodnotiť dôvodnosť podstatnej zmeny pomerov odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti otca. Keďže v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti podľa CMP je súd povinný zistiť skutočný stav veci a nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania, je okresný súd povinný v uvedenom smere postupovať a vykonať dokazovanie v potrebnom rozsahu a to nielen na základe dôkazov predložených a navrhnutých účastníkmi konania. Okresný súd svoje rozhodnutie po doplnení dokazovania náležite odôvodní tak, aby spĺňalo kritéria riadneho a preskúmateľného rozhodnutia podľa § 220 ods. 2 CSP.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).